

ЦРЯСВх № 86/10.02.2014

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема: **“Нови подходи в обучението по волейбол за студенти от профилирани групи на Техническия университет - София”**, представен за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“.

Професионално направление: 7.6 „Спорт”

Автор: Милена Милкова Лазарова

Научен ръководител: проф. Василка Христова, доктор

Рецензент: проф. Димитър Михайлов, доктор

Процесите, които текат в обществото като цяло, неизменно засягат студентската общност. Състоянието на спорта при тях, както и тяхната двигателна активност, е отражение на съвременната действителност.

В този смисъл дисертационният труд на Милена Лазарова е особено актуален, тъй като е посветен на недостатъчно проучените възможности за усъвършенстване на учебния процес по волейбол в неспециализирани по спорт висши училища.

Разработката обхваща резултатите от целенасочените изследвания в тази насока на самата Милена Лазарова. Трудът обединява нейните познания като състезател, преподавател, изследовател и треньор.

Докторската дисертация на Милена Лазарова е разработена в обем от 184 стандартни страници, който обем включва въведение и библиографска справка. Към труда има приложение от 45 страници, което е обособено в 4 раздела. Веднага искам да подчертая важността на приложение 3 „Методика на обучение по волейбол за студенти без спортна специализация“. Приложението илюстрира съдържанието на методиката, която докторантката прилага в своя експеримент.

Библиографската справка съдържа публикации на 143 автора, от които 128 са публикациите на кирилица, 15 на латиница и са ползвани 8 електронни сайта.

Онагледяването, което включва 2 блок схеми, 20 таблици и 77 фигури, е на много добро ниво. То е в съзвучие с текста, като подобрява възприемането му.

Първият раздел на научната разработка започва с „Постановка на проблема“. Той е разработен в обем от 40 страници в 4 подраздела. Самият раздел като обем е напълно достатъчен. В него са разгледани няколко направления:

- Физическото възпитание и спорт във висшите училища (23 стр.);
- Същност на спортната техника (5 стр.);
- Контрол на техническата подготовка (3 стр.);
- Основна характеристика на волейбола и мястото му в системата на студентския спорт (9 стр.).

Анализът в раздела е направен компетентно, а третираната информация дава ясна представа за състоянието на проблема. Освен това в тази част личи и отношението на докторантката по съответната тематика. Разделът завършва с добре структурирани обобщения на основата на които е разработена и „Работна хипотеза ” (стр.50).

Втората глава на дисертационния труд – „Цел, задачи, методика и организация на изследването” е разработена в обем от 27 страници. Целта на дисертационния труд е формулирана ясно и точно, а от нея логично произтичат и поставените за решаване 6 конкретни задачи. Добре са дефинирани предметът и обектът на изследването. Контингентът на изследване включва 100 студенти експериментална група, от които 60 са мъже и 40 са жени. Контролната група е сформирана от 60 студенти (30 мъже и 30 жени). През целия експеримент докторантката сама е работила с експерименталната група. Много добре е разработен разделът II.8. „Методика на изследването“. Добре са описани и онагледени тестовете, с които са снети 3 групи показатели:

- Антропометрични – 7 бр.;
- За оценка на физическата подготовка – 14 бр.;
- За оценка на техническата подготовка – 14 бр.

Отделно за проучване състоянието на проблема е използван „Анкетен метод“.

Описаното в раздела „Методологична последователност на изследването“ дава ясна представа за етапите, през които докторантката разработва своя труд. Разделът завършва с изброяването на приложените за обработка на данните статистически методи. Всички те гарантират висока степен на надеждност на резултатите.

Трета глава „Резултати и анализ“ е разработена в обем от 100 страници и включва 8 подраздела. Като обем и като качество определям раздела на много добро ниво. С последователността на изложените анализи на резултатите са реализирани задачите на изследването.

Обобщеният извод, който е направен при използване на Анкетния метод дава добра представа нивото на учебно-спортния процес в ТУ, както и от необходимостта от промени в образователния процес по физическо възпитание и спорт.

Направеният анализ за вариативността на изследваните показатели, които са добре онагледени, позволяват на Милена Лазарова да обоснове своите заключения относно хомогенността на изследвания контингент по трите групи показатели.

Прецизно е разработен подраздел III.4. „Корелационно – факторна структура на изследваните показатели“. От направения анализ се вижда, че съществуват по-големи зависимости при вътрешните зависимости на показателите и по-малки са зависимостите между изследваните показатели. В заглавието на този раздел според мен трябва да отпадне думата „факторна“, защото в раздел III.5. е извършен анализ на факторите за двигателна годност и технико-тактическа подготвеност. Изведените 9 фактора при студентите и 7 при студентките разкриват по-пълно предпоставките за необходимостта от значимостта на показателите, имащи значение към обучението по волейбол.

Проведеният педагогически експеримент (III.6.) е обективизиран чрез приложените 14 показателя за двигателна годност и 14 показателя за технико-тактическа подготвеност на участващите в експеримента студенти.

Сравнителният анализ на резултатите преди и след експеримента установява ефективността на методиката. Обобщеният извод, че след прилагане на игрови подходи чрез различни форми на работа със студентите е новост за практиката. Извършеният анализ показва умението на докторантката да интерпретира творчески получените резултати, а от тях да обоснове по безспорен начин разработената методика за усъвършенстване на учебния процес по волейбол.

Разработената нормативна база за контрол на резултатите при тестване на студенти, обучаващи се по волейбол, дава възможност да се анализират постиженията.

В глава четвърта са изведени изводи и са направени препоръки за практиката. В изведените 6 извода са обобщени и систематизирани най-

важните анализи и резултати, до които е стигнала докторантката в своята разработка. Направените от Милена Лазарова препоръки са конкретно изведени и са практически приложими. Накрая на моя анализ на дисертационния труд преценявам, че на основата на използваните добри статистически методи, на добре направените анализи и интерпретация на данните считам, че трудът има научна достоверност и практическа приложимост.

Заключение: Имайки предвид горе изложените обобщения оценявам положително дисертационния труд на старши преподавател Милена Лазарова.

С убеденост предлагам на членовете на **Научното жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Милена Милкова Лазарова в професионално направление 7.6. Спорт.**

Изготвил:

Проф. Д. Михайлов, доктор